

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa P. O.

przeciwko A. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 sierpnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 października 2019 r., sygn. akt VI ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. J. Ż. wynagrodzenie w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 października 2019 r. powód P. O. oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankę określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy stwierdzić, że nie zostały przedstawione przez skarżącego wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jak wynika z akt sprawy, Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2016 r. odrzucił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty uznając, że nakaz nie został jej skutecznie doręczony. W toku postępowania nakazowego pozwana wykazała, że w dacie próby jego doręczenia nie mieszkała już przy ul. L., w W. i przedstawiała na tę okoliczność zaświadczenie o wymeldowaniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że wykazanie przeprowadzenia czynności doręczenia zastępczego niezgodnie z regułami objętymi art. 139 § 1 k.p.c. i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym oznacza nieskuteczność takiego doręczenia. Zważywszy, że doręczenie zastępcze zakłada swoistą fikcję doręczenia, konieczne jest zachowanie wszystkich wymagań formalnych gwarantujących zawiadomienie adresata o nadejściu przesyłki i stworzenie mu rzeczywistej możliwości jej odbioru. W szczególności doręczenie w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c. może być uznane za dokonane tylko wtedy, gdy przesyłka została wysłana pod aktualnym adresem odbiorcy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2017 r., III CZP 105/16, OSNC 2017, nr 10, poz. 112). Jakikolwiek uchybienie w tym zakresie powoduje nieskuteczność doręczenia (por. np. orzeczenia z dnia 27 stycznia 1936 r., C.II. 1995/35, „Przegląd Prawa i Administracji” 1936, nr 3, s. 337, i z dnia 14 lutego 1938 r., C.II. 2078/37, Zb. Urz. 1938, poz. 516, oraz postanowienia z dnia 1 lipca 1967 r.,

III PRN 47/67, „Informacja Prawnicza” 1967, nr 9, poz. 7, z dnia 7 stycznia 1969 r., II CZ 208/68, OSNCP 1969, nr 9, poz. 164, z dnia 4 września 1970 r., I PZ 53/70, OSNCP 1971, nr 6, poz. 100, z dnia 21 czerwca 1988 r., III CRN 172/88, z dnia 17 grudnia 1998 r., II CKN 751/98, z dnia 15 maja 2008 r., I CZ 35/08, i z dnia 3 lipca 2008 r., IV CZ 51/08; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1976 r., IV PRN 2/76, „Gazeta Prawnicza” 1976, nr 17, s. 6, i z dnia 22 marca 1995 r., II CRN 4/95, oraz wyrok z dnia 2 kwietnia 1996 r., I CRN 7/96).

W świetle przytoczonych wypowiedzi Sądu Najwyższego nie można zatem stwierdzić, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi tylko wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej jest widoczna *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w której zarzucane sądowi drugiej instancji uchybienia w zakresie wykładni prawa materialnego lub procesowego mają charakter elementarny i polegają na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa. Taka sytuacja nie zachodziła w okolicznościach sprawy. Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O przyznaniu od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. J. Ż. wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu podwyższonego o kwotę podatku od towarów i usług, na stosowny wniosek, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2, § 8 pkt 6 oraz § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz. 18).